

ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΙ

Ρήξανε τὸ παλιὸ τρεχαντήρι στ' ἀκροθαλάσσι κι ἀρχίσανε μαστόροι καὶ ψυχογιοὶ νὰ τοῦ λιανίζουν τίς πάντες καὶ νὰ τοῦ ξεκαρφώνουν τὴν κουπαστὴ γιὰ νὰ τὸ κάνουνε μεγαλύτερο, καινούριο, καὶ γιὰ νέο ταξίδι. Ὁ νέος ἀγοραστής, καπετάνιος κι αὐτὸς σὰν τὸν πρῶτο, μὲ κρεμασμένο στ' ἀχείλια τσιμπούκι, προσέχει τὴ δουλειὰ καὶ προστάζει πῶς τ' ἄλμπουρο νὰ βγεί καὶ πῶς νὰ μαζευτοῦν οἱ γάμπιες κ' οἱ κοντραφλόκοι. Στὴν ἀμμουδιά, σκουριασμένη κι ἀχρηστη ἢ ἄγκυρα.

Τραβηγμένος παρέχει, ἀγναντεύω τὸ μαρτυρικὸ θάνατό του.

— "Α! βαριόμοιρο θαλασσοπούλι, γερασμένο! Ποιὰ τύχη σ' ἀπάντεχε στὸ βασίλειμά Σου! Ἀπ' τὰ γυμνά σου τὰ κόκκαλα μιὰ παρθένα ὄρμη θὰ πνοῖσει καὶ θάσαι τὸ ἴδιο ἐσύ, καλάρμενο ἴσως, καὶ γιὰ νέο ταξίδι. Θάνατος, ὄχι! Μὰ καὶ ζὼ ἢ ποῖς θὰ μπορούσε νὰ πει μιὰ τέτοια φριχτὴ ἱστορία; Τὸν ἄνθρωπο, λέω, νὰ μοιάξεις, πὺ ἐνῶ τρεμοσβύνει στὸ κρεβάτι τοῦ χάρου, μὲ βότανα δύναμη παίρνει στὴ ζωὴ νὰ ξανάρθει.

"Α! βαριόμοιρο θαλασσοπούλι γερασμένο!

Πόσες θάλασσες καὶ ποιά κύματα δὲ σὲ δειράνε ὡς τώρα; Ποιοὶ καιροὶ δὲ σοῦ εἶπαν: «Γεῖρε στὴν ὑγρὴ τὴν ἀγκαλιά;» Κι ὅμως μὲ τί δύναμη τὰ προσπέρασες ὅλα. Κ' ἐνῶ θάρρεις πῶς θάρθει τὸ δειλί, μιὰν αὐγὴ χινοπώρου σὲ κράζει.

"Α! βαριόμοιρο θαλασσοπούλι γερασμένο. Ποιὰ τύχη σ' ἀπάντεχε στὸ βασίλειμά Σου. Τὰ ξάρτια σου γείρανε κάτω. Κ' ἓνα ὄνομα μνέσκει μονάχα σὲ σκεβρὴ μιὰ σανίδα....

"Ε! καρφάδες καὶ μαστόροι καὶ ψυχογιοί, τί δὲ ρήχνετε στὰ σκαριά ἓνα νέο καράβι;...

Τὴ δουλειὰ τους ἐκείνοι. Ἄλλος ξεκαρφώνει τίς πάντες, κι ἄλλος βγάζει τὴν κουπαστὴ. Κι ὁ νέος καπετάνιος ἀδιάφορος, μὲ κρεμασμένο στ' ἀχείλια τσιμπούκι, προστάζει πῶς τ' ἄλμπουρο νὰ βγεί καὶ πῶς νὰ μαζευτοῦν τὰ σκονιά κ' οἱ ἀντένες.

Στὴν ἀμμουδιά, σκουριασμένη κι ἀχρηστη πιά, — ἢ ἄγκυρα....

Στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου
Ἰούλιος—Σεπτεμβρίου τοῦ 1920

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Ὁ ποιητὴς τῆς «Ἐκατόμβης» κ. Ἀθ. Γ. Κυριαζῆς (κοίταξε «Νουμά» σελ. 76) μᾶς ἔδωσε μιὰ σειρά καινούρια τραγούδια τοῦ πού θὰν τὰ δημοσιεύσουμε παρακάτω. Καὶ τὰ «Καινούρια Τραγούδια» ὅπως καὶ τὰ τραγούδια τῆς «Ἐκατόμβης» τὰ χαρακτηρίζει ἡ ἴδια ἐπιγραμματικὴ συντομία καὶ δύναμη).

1

Ἀπόψε πόσο ἡ θλίψη μου
βαρύνει τὴν καρδιά!
τὸν ἴσκιό σου, λές, στραγγιγξ
φαρμάκι, καρδιά.

Καὶ στὸ βορῶν ἐδέθηκα
στριγγὴ ψυχὴ τοῦ ἀνέμου. —
Πῶς νὰ δεχτεῖς τὸν πόνο μου,
ἄστρο λαμπρό, οὐρανὸ μου;

Πῶς νὰ δεχτεῖς τὴ σκέψη μου,
πέλαγο, ἀφρό, αὐτοῦ κάτω;...
Νύχτα, τὴ γλύκα πὺ τρυγᾶς
στὸν πόθο ἐνός θανάτου!...

2

Ἀνώφελα καὶ τὴ χαρὰ
στ' ὀλόχρυσο ποτήρι,
ἐχτὲς ἀργὰ τὴ στραγγιγξες,
καρδούλα, πῶχεις γείρει. —

Στὰ βλέφαρά σου ἐλάμπισαν
ἐνός ὄνειρου οἱ ἴσκοι. —
Τὸ φῶς, πὺ μοναχὰ ἡ ψυχὴ,
στὴ στερῆν ὄρα βρῖσκει.

Μὰ σὺ, κρατώντας τὴ ζωὴ
στὰ χέρι σου, ἄσπρο κρίνο,
ὅσο στραγγιγξες τὴ χαρὰ,
διψοῦσες γιὰ ἓνα θρηνο....

3

Κελάδι, τῆς αὐγῆς φωνή,
ροδόσταμο σὲ πῖνω. —
Καὶ νὰ φτερούγιζε ἡ ψυχὴ,
κ' ἐμένα σὰν τὸ σπῖνο!....

Φωνὴ τῆς νύχτας, βογγητό,
μέσ στὴν καρδιά μου ἀπλώνεις.
Νᾶτανε μάρμαρο ἡ καρδιά,
νὰ μὴ τὴν ξερριζώνεις. —

Ζωή, πὺ σ' ὅλα μὲ γελάς.
Τὸ χέρι πὺ ν' ἀπλώσω!....
Δὲν ἦπια, βρῶση τῆς χαρᾶς,
χωρὶς νὰ σὲ θολώσω. —

4

Κρίμα στὸ αἷμα πούτρεξε
στοὺς κάμπους τοῦ πολέμου.
Τὰ ρόδα, πὺ σὲ πλάνεψαν,
δὲν ἀνθισαν, καλὲ μου. —

Τὸ πανηγύρι μοναχὰ
γιορτάσαν γύρω οἱ γῦπες. —
Ἀναγέλασαν κ' οἱ γκρεμοὶ
στερνὰ τὰ λόγια πού εἶπες. —

Καὶ τὴν καρδιά σου, ποῦτρεμε
στ' ἀγκάλιασμά μου, ἡ τύχη,
σάρκας κομμάτι, τῆρριξε,
σ' ἑνὸς κοράκου νύχι. —

5

Μ' ἐπνιξεν ἡ βοή τοῦ πλήθους
καὶ τῶν παθῶν ὁ ἀλλαγαγμός.
Ἐλιά, πού γενεύεις, τῆς Εἰρήνης
πές μου πού στέκεται ὁ θαμός; —

Παρθένα, δίπλα του πού λάμπεις,
ἄστρο σὲ ἀνέφελη θραδιά,
ρίξε μου, ὡς τᾶνθη τῆς ἐλιάς σου,
ἴλα τὰ μίση ἀπ' τὴν καρδιά. —

Εἰρηνικά. — Ζωὴ κι ἄς πᾶμε
ἀντάμα οἱ δύο μας στὸ καλό,
τὸ πέλαο πλέοντας τῆς γαλήνης,
σὺν τὶς θαρκοῦλες στὸ γιάλο. —

6

Δάκρυο, διαμάντι τῆς ψυχῆς,
στολίδι τοῦ θλεφάρου,
πότε δροσοῦλα τῆς χαρᾶς,
πότε χολή τοῦ χάρου!

Στιγμές, πού τρέμεις, λαχταρῶ.
Καὶ τ' εἶσαι δε' μὲ μέλει. —
Ἀπάνω στ' ἄνθος τῆς ζωῆς
ἡ στάλα σὺ τὸ μέλι. —

Καὶ γὰρ δὲν ξαίρω ἄλλη ζωὴ,
μὲ τί χαρὰ τὸ λέω —
παρὰ οἱ στιγμές στὴ μοναξιά
κρυφὰ πού πάω καὶ πλαίω. . . .

7

Δὲ σᾶς τρέμω, ἀνάξιοι
μέσα στοὺς ἀνθρώπους. —
Τὴ ζωὴ μου ἐστύλωσα
σ' ἴδρωτα καὶ κόπους. —

Τὸ Θεὸ τὸν ἄκουσα. —
Εἶταν κάποιο δεῖλι, —
στὶς πληγές μου, πᾶγγιξε
τὸ γλυκὸ του χεῖλι. —

Τώρα, τί κι ἂν ἔσκυψα;
Ἡ ψυχὴ μου ἀπάνω
τραγουδιάει τὰ κιντυνα
σὺν τὸν καπετάνο.

8

Ἄκου τὸ κλάμα τοῦ νεροῦ
ζοντὰ στ' ἀκροθαλάσσι. —
Ὁ Πόνος, λές, μέσ στις σπηλιές
τὴ λύρα ἔχει κρεμάσει. —

Καὶ κάποιο ἀστέρι, — μιὰ ψυχὴ —
νὰ εἰπεῖ ποῖος θὰ μπορέσει,
πὼς δὲ ζυγιάζεται ἀλαφρὰ
μέσ στὸ νερὸ νὰ πέσει. . . .

Πέτρα τοῦ ἀκύμαντου γιालοῦ
στὶς βραδινές τις ὄρες. —
Μές στὴ γαλήνη σου θρηνοῦν
κρυμμένες χίλιες μπόρες.

Γλᾶρος κ' ἡ σκέψη, μακριὰ
μέσ στὸν ἀφρὸ σαλέθει,
μιὰ μέσ στὸ κύμα, νὰ πνιγεῖ,
καὶ μιὰ ψηλὰ ν' ἀνέθει. . . .

9

Τὸ βαρὺ τὸ κάστρον ἔπεσε,
πού ἄπαρτο τὸ λέγαν χρόνια. —
Σκλάβοι πῆραν καὶ τὴν πόλη του,
Τὸ στρατὸ καὶ τὰ κανόνια.

Στ' ἀτσαλένια τὰ ταμπούρια του
ἡ φωτιὰ τοῦ ὀλέθρου ἀνάθει. —
Χαλασμός. Καὶ ποῖος τὸ νίκησεν;
Ὁ Θεὸς πρῶτα. — Κ' οἱ σκλάβοι. —

Τὴν Ἑλλάδα ὀποιος δὲν ἤξαιρε,
νὰ τὴν! Λάμποντας σὺν ἄστρο,
στὸ βαρὺ κανόνι κάθεται,
στὸ βαρὺ ἀπάνω κάστρο!

10

Στ' ἀπάτητου βουνοῦ τὴν ἄκρη
σμιλεύω τ' ἄγαλμα τοῦ νοῦ. —
Νὰ σμιξεῖς, πόθε, πού μὲ φλέγεις
τὴ θεῖα φλόγα τ' οὐρανοῦ.

Δημιουργός. Καὶ θὰ παλαίηω.
Πατέρας μου εἶσαι, οὐρανέ. —
Μέσα μου κρύβεται ὁ θυμὸς σου,
τῶν Ὀλυμπίων κεραυνέ. —

Κι ἀνάξιος γύρω μου σειρήνες,
οἱ χίλιες τῆς ζωῆς φανές. —
Ἡ δόξα, ἡ δύναμη, τὸ πλοῦτος,
οἱ παθιασμένες ἡδονές.

Μὰ ἐγὼ ψηλά. Στὸ φῶς. Κι ἂν πέσω,
μὲ τὴν ὀργὴ τοῦ χαλασμοῦ,
Στητὸ θὰ δείχνω τ' ἄγαλμά μου
κι ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ἐγκρεμοῦ!

11

Σκόρπια, σάπια πτώματα
μέσ στὰ μονοπάτια. —
Χλιμντροῦνε δίπλα τους
ὄρφανὰ καὶ τ' ἄτια.

Τὸ κοράκι γεύεται
μοναχὰ τὴ νίκη.
Τραγικὸ ἀναγέλασμα
τῆς ζωῆς, ὦ φρικτὴ!

Στοὺς ἀνέμους τοῦ ἔρωτα
οἱ φωλιές σπαράζουν.
— Νικητὴ, ἀπ' τὰ χέρια σου
αἵματα σταλάζουν.

— Τοῦ ἔχτροῦ μου ἦ — Ἀλλίμονο!
Ψέματα τοῦ λένε. —
Τὴν ἀγάτη σκότωσες!
Τρίσκαταραμένε!